

ĐÁNH GIÁ CỦA SINH VIÊN VỀ VIỆC GIẢNG DẠY MÔN TÂM LÝ HỌC TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH¹

ĐOÀN VĂN ĐIỀU*

1. Đặt vấn đề

Trong giai đoạn hiện nay, việc nghiên cứu việc giảng dạy và học tập ở các trường đại học là một việc làm cần thiết vì những kết quả nghiên cứu này sẽ là cơ sở để các nhà giáo dục và quản lý đưa ra những quyết định mang tính thực tiễn và khoa học hơn.

Giảng dạy hiệu quả có nhiều yếu tố hơn là những tiêu chí đưa ra do kết quả một quá trình trực giác. Một giảng viên phải liên tục đưa ra quyết định và hành động theo quyết định đó. Để thực hiện điều này hiệu quả, giảng viên phải có vừa tri thức lý thuyết về học tập và hành vi con người lẫn tri thức về nội dung môn học được giảng dạy. Một giảng viên cũng phải thể hiện những kỹ năng giảng dạy được các lý thuyết cho là làm tăng nhanh việc học tập của người học; đồng thời, giảng viên phải bày tỏ thái độ của mình trong việc củng cố việc học của người học và thể hiện những mối quan hệ đối với con người thực sự. Nói tóm lại, giảng viên cần có những phẩm chất dưới đây để giảng dạy hiệu quả:

- *Biết đưa ra những quyết định.* Giảng viên phải đưa ra nhiều quyết định, cả trước và trong quá trình tác động qua lại, khi họ lập kế hoạch giảng dạy, thực hiện chiến lược giảng dạy và đánh giá kết quả của kế hoạch và phương pháp giảng dạy.
- *Có thái độ đúng mực.* Bốn loại thái độ chính ảnh hưởng đến hành vi giảng dạy: 1) thái độ đối với bản thân; 2) thái độ đối với người học; 3) thái độ đối với đồng nghiệp và phụ huynh học sinh và 4) thái độ đối với nội dung môn học.
- *Giảng viên cần có một tri thức sâu sắc về bộ môn đang được giảng dạy, cả về nội dung cấu trúc của bộ môn và những môn học liên ngành.*

* PGS, Tiến sĩ, Trường Đại học Sư phạm TP.HCM.

¹ Bài viết này được trích từ đề tài cấp bộ "Thái độ và một số đánh giá sau khi học môn Tâm lý học và Giáo dục học của sinh viên trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh" (mã số: B 2001 -- 23 -- 21) do Đoàn Văn Điều chủ trì và các thành viên Lê Thị Hân, Nguyễn Thị Bích Hạnh, Ngô Đình Qua và Lý Minh Tiên thực hiện (đã nghiệm thu).

- *Thực hiện nghiên cứu khoa học.* Để có thể giải thích nhận biết và giải thích những sự kiện trong lớp học một cách đúng đắn, giảng viên cần phải làm quen với tri thức lý thuyết và nghiên cứu về học tập và hành vi của con người.
- *Có phương pháp và kỹ năng giảng dạy.* Giảng viên giảng dạy hiệu quả thể hiện vốn những kỹ năng giảng dạy giúp họ đáp ứng những yêu cầu khác nhau của học sinh.

2. Kết quả nghiên cứu

Trong năm học 2002-2003, một khảo sát về phương pháp giảng dạy của các giảng viên Tâm lý học học tại Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh. Dưới đây là kết quả của cuộc khảo sát đó.

Các thông số sử dụng trong nghiên cứu:

Tổng số sinh viên tham gia nghiên cứu: 289; chia ra như sau:

- Giới tính: - Nam: 124 - Nữ: 165
- Hộ khẩu : - tỉnh: 233 - thành phố: 56
- Ngành học: - tự nhiên: 171 - xã hội: 58 - ngành khác: 60

Hiện trạng giảng dạy môn Tâm lý học

Để đánh giá phương pháp giảng dạy của giảng viên, một bảng đánh giá gồm 20 câu (mỗi câu cho từ điểm đến điểm 5 theo mức độ từ thấp đến cao) được sử dụng và kết quả như sau:

Bảng 1. Kết quả đánh giá của sinh viên về phương pháp giảng dạy môn Tâm lý học tại Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

NỘI DUNG	Kết quả		
	Trung bình	ĐLTC	Thứ bậc
1. Có chuẩn bị bài giảng	4,052	2,038	1
2. Có cấu trúc hệ thống bài giảng một cách hệ thống	3,571	1,088	9
3. Trình bày bài giảng dễ tiếp thu	3,419	1,158	11
4. Ngôn ngữ diễn đạt rõ ràng trong lúc giảng bài	3,737	1,067	7
5. Sẵn sàng tiếp nhận ý kiến của sinh viên	3,879	0,941	5
6. Tôn trọng sinh viên	3,948	0,925	3
7. Có kỹ năng điều khiển lớp	3,509	1,031	10
8. Nhiệt tình	3,931	0,959	4
9. Trả lời đầy đủ các các câu hỏi của sinh viên	3,696	1,036	8
10. Quan tâm đến môn mình dạy	4,045	0,962	2
11. Tạo hứng thú cho sinh viên về môn học	3,332	1,202	16
12. Trong bài giảng có đưa ra những tri thức liên quan	3,754	1,066	6

13. Giúp sinh viên học tập hiệu quả môn học	3,277	1,124	17
14. Tốc độ giảng bài thích hợp	3,377	1,073	13
15. Sau môn học, tôi cảm thấy hài lòng với tri thức tiếp thu được	3,003	1,141	20
16. Câu hỏi thi phù hợp với trình độ của sinh viên	3,069	1,370	19
17. Khối lượng tri thức giảng dạy phù hợp với thời gian học tập	3,211	1,208	18
18. Chấm thi công bằng	3,377	1,387	13
19. Nội dung thi có trong nội dung học tập	3,398	1,376	12
20. Thời gian làm bài thi phù hợp	3,374	1,357	15

Qua kết quả của bảng 1, ta có thể thấy những đánh giá của sinh viên về phương pháp giảng dạy của giảng viên theo thứ bậc:

- Từ 1 đến 5: là những ý kiến đánh giá cao lòng yêu thích môn học và cách đối xử với sinh viên: có chuẩn bị bài giảng (thứ bậc 1), quan tâm đến môn mình dạy (thứ bậc 2), tôn trọng sinh viên (thứ bậc 3), nhiệt tình (thứ bậc 4), sẵn sàng tiếp nhận ý kiến của sinh viên (thứ bậc 5).
- Từ 6 đến 11: những ý kiến đánh giá về phương pháp giảng dạy: trong bài giảng có đưa ra những tri thức liên quan (thứ bậc 6), ngôn ngữ diễn đạt rõ ràng trong lúc giảng bài (thứ bậc 7), trả lời đầy đủ các câu hỏi của sinh viên (thứ bậc 8), có cấu trúc hệ thống bài giảng một cách hệ thống (thứ bậc 9), có kỹ năng điều khiển lớp (thứ bậc 10), trình bày bài giảng dễ tiếp thu (thứ bậc 11).
- Từ 12 đến 15: những ý kiến về kiểm tra, thi cử: nội dung thi có trong nội dung học tập (thứ bậc 12), chấm thi công bằng (thứ bậc 13), tốc độ giảng bài thích hợp (thứ bậc 13), thời gian làm bài thi phù hợp (thứ bậc 15).
- Từ 16 đến 20: những ý kiến về hiệu quả học tập của sinh viên: tạo hứng thú cho sinh viên về môn học (thứ bậc 16), giúp sinh viên học tập hiệu quả môn học (thứ bậc 17), khối lượng tri thức giảng dạy phù hợp với thời gian học tập (thứ bậc 18), câu hỏi thi phù hợp với trình độ của sinh viên (thứ bậc 19), sau môn học, tôi cảm thấy hài lòng với tri thức tiếp thu được (thứ bậc 20).

Như vậy sinh viên đánh giá cao thái độ của giảng viên đối với môn học cũng như nhiệt tình đối với việc học của sinh viên, cũng như việc đầu tư thời gian và công sức trong giảng dạy và có các kỹ năng giảng dạy tốt. Tuy nhiên, sinh viên chưa đánh giá cao về tính hiệu quả của môn học có lẽ do nội dung đa dạng, mang nặng tính lý thuyết mà thời gian hạn chế, đồng thời việc đánh giá thi cử chưa phù hợp với trình độ của sinh viên. Vì thế, sinh viên chưa hài lòng với tri thức tiếp thu được.

Qua kết quả này, chúng ta có thể nhận thấy rằng sinh viên trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh vẫn muốn học các môn Tâm lý học, nhưng vấn đề là chúng ta – những giảng viên – phải làm sao cho nội dung hấp dẫn, thiết thực và có ích cho nghề nghiệp của các sinh viên trong tương lai.

Nói tóm lại, với đánh giá của sinh viên hiện nay, chúng ta có thể tạm yên tâm về chất lượng giảng dạy của các giảng viên của khoa Tâm lý – Giáo dục. Tuy nhiên, do sự phát triển của khoa học kỹ thuật và những ứng dụng của nó vào giảng dạy và học tập, đề nghị nhà trường có chiến lược tăng cường cơ sở vật chất và các phương tiện giảng dạy, đồng thời có những lớp bồi dưỡng cho giảng viên nhằm nâng cao kỹ năng sử dụng các phương tiện giảng dạy mới để tạo điều kiện cho việc nâng cao chất lượng giảng dạy của hai bộ môn này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Richard I. Arends (1994), *Learning to teach*. New York: McGraw-Hill, Inc.
- [2]. Charlotte Danielson, et al (2000), *Teacher Evaluation*. New Jersey: Educational Testing Service.
- [3]. Ph. N Gônôbôlin (1979), *Những phẩm chất tâm lý của người giáo viên*. NXB Giáo Dục. [Tập I &2].
- [4]. Phạm Minh Hạc (1992), *Một số vấn đề Tâm lý học*. NXB Giáo Dục.
- [5]. Andrew C. Porter and Jere Brophy (May 1988), *Synthesis of Research on Good Teaching: Insights from the Work of the Institute of Research on Teaching*. Educational Leadership, pp. 74-85.
- [6]. Kevin Ryan et al (1989), *Those who can, teach*. Boston: Houghton Mifflin Company, pp 162-1644.

Tóm tắt

Đánh giá của sinh viên về việc giảng dạy môn Tâm lý học tại Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

Trong bài viết này, kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng sinh viên đánh giá cao lòng nhiệt tình của các giảng viên Tâm lý học và nói lên tính cần thiết của việc học môn Tâm lý học, những sinh viên cũng yêu cầu nội dung mang tính thực tiễn hơn có thể áp dụng vào nghề nghiệp của họ trong tương lai.

Abstract

Evaluation by pre-service teacher students on the ways of teaching of instructors for Psychology at Ho Chi Minh City University of Pedagogy

In this article, the findings indicate that students appreciate the enthusiasm of the instructors for psychology and show the necessity to learn Psychology but they ask for more practical contents that will be applied to their professions in the future.